

XVIII PRIEDAS

METINĖS ATASKAITOS PATEIKIMAS

1. IDENTIFIKAVIMO INFORMACIJA

VEIKSMŲ PROGRAMA	Konvergencijos tikslas
	Lietuvos Respublika
	2007–2013 m.
	CCI2007LT051PO002
	Techninės paramos veiksmų programa
METINĖ ĮGYVENDINIMO ATASKAITA	2007 m.
	2008 m. gegužės 28 d.

2. VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO APŽVALGA

Siekiant tinkamai pasirengti Techninės paramos veiksmų programos įgyvendinimui bei 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimui 2007 m. buvo sukurta 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimą reglamentuojančių teisės aktų sistema bei patvirtinti reikiami teisės aktai.

Europos Komisija	Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategija Techninės paramos veiksmų programa	
LR Vyriausybė	Techninės paramos veiksmų programos priedas	Atsakomybės ir funkcijų pasiskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Lietuvos 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir veiksmų programas, taisyklės Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės Vykdomų pagal Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir ją įgyvendinančias veiksmų programas projektų išlaidų ir finansavimo reikalavimų atitikties taisyklės
Stebėsenos komitetas	Bendrieji ir specialieji projektų atrankos kriterijai (kriterijai, pagal kuriuos įgyvendinančiosios institucijos vertins projektus)	
Ministerijos	Projektų finansavimo sąlygų aprašai (detalizuojami reikalavimai projektams, pareiškėjams ir partneriams, tinkamoms finansuoti išlaidoms, aprašomas paraiškų dėl projekto finansavimo priėmimas, vertinimas ir atranka, pateikiamos pagrindinės projektų įgyvendinimo nuostatos)	
<u>Gairės pareiškėjams</u> (ES struktūrinės paramos svetainė (www.esparama.lt), kurioje skelbiama visi dokumentai ir informacija, žinotina pareiškėjui, rengiančiam projektą ir teikiančiam paraišką dėl projekto finansavimo)		

2007 m. buvo parengti ir patvirtinti šie teisės aktai:

- **Atsakomybės ir funkcijų pasiskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Lietuvos 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir veiksmų programas, taisyklės** (toliau – Atsakomybės ir funkcijų pasiskirstymo taisyklės), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. 1139 (Žin., 2007, Nr. 114-4637).

Šiuo nutarimu paskirtos institucijos, atsakingos už Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategijos ir veiksmų programų įgyvendinimą, o Atsakomybės ir funkcijų pasiskirstymo taisyklėse nustatyta jų atsakomybė, funkcijos ir teisės. Šios taisyklės yra pagrindas rengti ES struktūrinės paramos valdymo ir kontrolės sistemos aprašymą.

▪ **Vykdomų pagal Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir ją įgyvendinančias veiksmų programas projektų išlaidų ir finansavimo reikalavimų atitikties taisyklės**, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1179 (Žin., 2007, Nr. 117-4789). Šios taisyklės nustato, kokios išlaidos gali būti pripažintos tinkamomis finansuoti iš ES struktūrinės paramos.

▪ **Techninės paramos veiksmų programos priedas bus patvirtintas 2008 m.**

Veiksmų programos priede bus pateikiamos nuostatos dėl:

- ES fondų lėšų paskirstymo pagal asignavimų valdytojus, regionus ir metus,
- veiksmų programos prioritetų skirstymas į veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemones ir kiekvienos iš jų:
  - o biudžetas,
  - o ES fondų lėšų dalis, skirta projektams, priskirtiems savivaldos ir apskričių kompetencijai, pagal kiekvieną regioną finansuoti,
  - o priemonių įgyvendinimo būdas,
  - o pareiškėjai,
  - o stebėsenos rodikliai,
  - o institucijos, atsakingos už priemonių įgyvendinimą,
  - o kita reikiama informacija.

2007 m. pradėtos rengti Veiksmų programų administravimo ir finansavimo taisyklės, kurios nustato Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo, Sanglaudos skatinimo ir Techninės paramos veiksmų programų administravimo ir finansavimo procesų nuostatas.

Lietuvos 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategijos ir veiksmų programų įgyvendinimą užtikrina dviejų tipų institucijos:

– ES struktūrinės paramos koordinavimo ir planavimo institucijos: Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Koordinuojančioji institucija, ministerijos ir (ar) kitos valstybės institucijos, kurios pagal kompetenciją yra atsakingos už bendrai finansuojamus iš ES fondų lėšų ūkio sektorius, Stebėsenos komitetas, veiksmų programų valdymo komitetai, regionų plėtros tarybos. Jos koordinuoja, planuoja ir prižiūri veiksmų programų įgyvendinimą, pagal kompetenciją užtikrina ES fondų lėšų įsisavinimą laiku.

– ES struktūrinės paramos valdymo ir kontrolės sistemos institucijos: Vadovaujančioji, tarpinė, įgyvendinančiosios, tvirtinančioji, mokėjimus atliekančioji ir audito institucijos, steigiamos vadovaujantis Reglamento Nr. 1083/2006 37 straipsnio 1 dalies g punkto iii papunkčiu ir 59 straipsniu, ir Viešųjų pirkimų tarnyba. Jos užtikrina, kad veiksmų programos būtų įgyvendinamos veiksmingai, tinkamai ir laiku.

2007 metais patvirtinti nacionaliniai teisės aktai sukūrė visas reikiamas teises prielaidas pradėti Techninės paramos veiksmų programos įgyvendinimą 2008 m.

2.1. Tikslų pasiekimas ir pažangos analizė

Atsižvelgiant į tai, kad 2007 m. veiksmų programa nebuvo pradėta įgyvendinti, informacija apie tikslų pasiekimą ir pažangos analizė nepateikiama.

Informacija apie veiksmų programos fizinę pažangą

Atsižvelgiant į tai, kad 2007 m. veiksmų programa nebuvo pradėta įgyvendinti, informacija apie veiksmų programos fizinę pažangą už 2007 m. nėra pateikiama.

Finansinė informacija

Atsižvelgiant į tai, kad 2007 m. veiksmų programa nebuvo pradėta įgyvendinti, pateikiama informacija tik apie iš Europos Komisijos gautą mokėjimo sumą.

Prioritetinės kryptys pagal finansavimo šaltinį (EUR)

	Visa iš Komisijos gautų mokėjimų suma
<i>Prioritetinė kryptis „Techninė parama ES struktūrinės paramos, gaunamos pagal konvergencijos tikslą, administravimui“</i>	
Europos socialinis fondas	1.865.774,36
Bendra suma	1.865.774,36

Informacija apie fondų lėšų panaudojimą pagal šių lėšų paskirstymą

Atsižvelgiant į tai, kad 2007 m. veiksmų programa nebuvo pradėta įgyvendinti, informacija apie fondų lėšų panaudojimą pagal šių lėšų paskirstymą už 2007 m. nėra pateikiama.

Parama pagal tikslines grupes

Atsižvelgiant į tai, kad 2007 m. veiksmų programa nebuvo pradėta įgyvendinti, informacija apie paramos panaudojimą pagal tikslines grupes už 2007 m. nėra teikiama.

Grąžinta ar pakartotinai panaudota parama

Atsižvelgiant į tai, kad 2007 m. veiksmų programa nebuvo pradėta įgyvendinti, informacija apie grąžintą ar pakartotinai panaudotą paramą už 2007 m. nėra teikiama.

Kokybinė analizė

Atsižvelgiant į tai, kad 2007 m. veiksmų programa nebuvo pradėta įgyvendinti, kokybinė lėšų panaudojimo analizė už 2007 m. negali būti atliekama, tačiau toliau pateikiami 2007 m. atlikti veiksmai, susiję su atnaujintos Lisabonos strategijos, horizontaliųjų principų bei partnerystės principo įgyvendinimu.

Horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimas ir partnerystė

Siekiant užtikrinti efektyvų horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimą 2007-2013 metų laikotarpiu, 2007 metais Finansų ministerijos užsakymu, buvo atliekamas horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo, įsivainant ES struktūrinę paramą 2004-2006 m. laikotarpiu, vertinimas. Šio vertinimo rezultatų ir pateiktų rekomendacijų pagalba bus nustatyti ir atliekami atitinkami

veiksmi, kurie užtikrins horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimą 2007-2013 m. programavimo laikotarpiu.

Įvertinus tai, kad visų veiksmų programų horizontalieji prioritetai (lyčių lygybės ir nediskriminavimo, darnaus vystymosi, informacinės visuomenės ir regioninės plėtros) bei jų įgyvendinimo priemonės tarpusavyje susijusios, numatyta, kad horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo koordinavimui 2008 m. bus įsteigiama viena darbo grupė, o šiai grupei pradėjus veiklą, esant poreikiui steigiami jos pogrupiai. Planuojama, kad apie trečdalį darbo grupės narių sudarys socialiniai ekonominiai partneriai.

Numatyta, kad darbo grupė analizuos informaciją apie 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategijoje ir Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo, Sanglaudos skatinimo bei Techninės paramos veiksmų programose nustatytą horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimą, kuri bus pateikiama 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategijos įgyvendinimo ataskaitų, numatytų 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo bei panaikinamo Reglamento (EB) Nr. 1260/1999 (OL 2006 L 210, p. 25) (toliau – Reglamentas Nr. 1083/2006), 29 straipsnyje, projektuose bei metinių ir galutinių veiksmų programų įgyvendinimo ataskaitų, numatytų Reglamento Nr. 1083/2006 67 straipsnyje, projektuose. Taip pat teiks pasiūlymus dėl horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo koordinuojančiajai ir vadovaujančiajai institucijoms, Stebėsenos komitetui ir veiksmų programų valdymo komitetams.

Taip pat pažymėtina, kad reikalavimai projektų atitikčiai Horizontaliesiems prioritetams yra integruoti visuose projektų vertinimo ir įgyvendinimo etapuose. Du iš Stebėsenos komiteto patvirtintų bendrųjų projektų atrankos kriterijų, yra tiesiogiai susiję su horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimu, t. y. projektas atitinka darnaus vystymosi politiką ir projektas atitinka lyčių lygybės principus ir nediskriminavimo politiką. Taip pat atitiktis Horizontaliesiems prioritetams (probleminės sritys, konkrečios priemonės) yra nustatomos finansavimo sąlygų aprašuose. Tarpinėse ir galutinėje projektų įgyvendinimo ataskaitose keliami reikalavimai pateikti informaciją apie Horizontalių prioritetų įgyvendinimą 2007-2013 m. laikotarpiu daug dėmesio skiriama priemonėms, kurios ne tik nepažeidžia, bet ir aktyviai prisideda prie Horizontalių politikų įgyvendinimo.

Siekiant užtikrinti tinkamą Reglamente Nr. 1083/2006 nustatyto partnerystės principo įgyvendinimą, Bendrojo stebėsenos komiteto veiksmų programų, įgyvendinančių Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją, įgyvendinimo priežiūrai atlikti veikloje buvo pakviesti dalyvauti socialiniai ekonominiai partneriai (tarp jų – Neįgaliųjų reikalų tarybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos, Lietuvos aplinkosauginių nevyriausybinų organizacijų koalicijos ir Moterų informacijos centro atstovai), kurie sudaro apie pusę visų komiteto narių (platesnė informacija apie komitetą pateikiama šios ataskaitos 2.7 dalyje).

2.2. Informacija apie Bendrijos teisės aktų laikymąsi

Atsižvelgiant į tai, kad 2007 m. veiksmų programa nebuvo pradėta įgyvendinti, su problemomis, susijusiomis su Bendrijos teisės aktų laikymusi, įgyvendinant veiksmų programą, nebuvo susidurta.

2.3. Reikšmingos problemos, su kuriomis buvo susidurta, ir priemonės, kurių buvo imtasi joms įveikti

Atsižvelgiant į tai, kad 2007 m. veiksmų programa nebuvo pradėta įgyvendinti, su reikšmingomis problemomis nebuvo susidurta.

2.4. Veiksmų programos įgyvendinimo aplinkybių pokyčiai

Nenustatyta veiksmų programos įgyvendinimo aplinkybių pokyčių, kurie darytų tiesioginę įtaką programos įgyvendinimui.

2.5. Esminis pakeitimas pagal Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 57 straipsnį

Atsižvelgiant į tai, kad 2007 m. veiksmų programa nebuvo pradėta įgyvendinti, esminių pakeitimų pagal Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 57 straipsnį, nebuvo.

2.6. Papildomumas su kitomis priemonėmis

ES struktūrinės paramos ir kitų ES finansinių instrumentų koordinavimą ir suderinamumą užtikrinančios priemonės:

- Techninės paramos veiksmų programos priedas bus tvirtinamas 2008 m. Šio veiksmų programos priedo kiekvienos priemonės aprašyme bus dalis „Reikalavimai, susiję su paramos pagal kitas iš ES finansuojamas programas atskyrimu“, kurioje, jeigu būtina, priemonės lygmeniu bus detalizuojamos veiksmų programose pateikiamos takoskyros su kitais ES finansiniais instrumentais.

Dvigubo finansavimo prevencinės priemonės

Siekiant iš anksto identifikuoti dvigubo finansavimo požiūriu rizikingas veiklas, 2007 m. buvo įvertintos, nustatytos ir pradėtos diegti šios dvigubo finansavimo prevencinės priemonės:

<i>Etapas</i>	<i>Priemonės</i>
Programavimas	<ul style="list-style-type: none"> • Veiksmų programoje apibrėžti aiškūs investavimo tikslai ir prioritetai; • Veiksmų programoje pateikti reikalavimai – “Demarkacinės lentelės”, susiję su paramos atskyrimu tarp veiksmų programų ir kitų ES finansinių priemonių.
Projektų vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Nustatyti bendrieji projektų atrankos kriterijai: <ul style="list-style-type: none"> – vienas iš vertinimo aspektų – atitiktis demarkaciniams reikalavimams, nurodytiems Veiksmų programoje ir detalizuotiems Veiksmų programos priede ir Projektų finansavimo sąlygų aprašuose. • Užtikrinamas disponavimas reikiamos apimties informacija vertinimo metu – su paraiška pateikiama visa būtina informacija, reikalinga dvigubo finansavimo rizikai įvertinti: <ul style="list-style-type: none"> – informacija apie gautą ar gaunamą 2004-2006 m. ES struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo paramą kaupiama SFMIS; – informacija apie kitus vykdomus projektus pateikiama paraiškos dėl projekto finansavimo B dalyje, kuri yra privaloma vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatomis. • Užtikrinamas reikiamas vertintojų dėmesys šiems klausimams: projektai, kurie panašias veiklas jau yra įgyvendinę arba įgyvendina, turėtų būti identifikuoti kaip rizikingesni dvigubo finansavimo požiūriu ir jiems taikomos išsamesnės kontrolės procedūros.
Projektų įgyvendinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Rangos, tiekimo, paslaugų sutartys tikrinamos ir sudaromos, įvertinant perkamą objektą dvigubo finansavimo požiūriu, t.y. atsižvelgiant į vertinimo metu identifikuotas rizikas.

	<ul style="list-style-type: none"> • Tikrinant mokėjimo prašymus – įvertinama, kaip laikytasi sutartyje nustatyto finansavimo šaltinių atskyrimo ir kitų apribojimų: <ul style="list-style-type: none"> – SFMIS pateikia pranešimą apie pakartotinai įvestą tą pačią sąskaitą; – Apmokant tik dalį sąskaitos mokėjimo prašymo formoje nurodoma apmokėtos sąskaitos dalis/suma. • Patikrų vietoje metu (patikros vietoje lape yra klausimas dėl dvigubo finansavimo). • Esant poreikiui, atliekamos papildomos sukurto produkto ekspertizės (ypatingas dėmesys skiriamas projektams, finansuojamiems iš Europos socialinio fondo).
--	---

2.7 Susitarimai dėl stebėsenos

Stebėsenos komitetas

Remiantis Tarybos Reglamento (EB) Nr. 1083/2006, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo bei panaikinantis reglamentą (EB) N. 1260/1999, 63 straipsniu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. sausio 22 d. nutarimu Nr. 60, buvo įsteigtas laikinasis Bendras stebėsenos komitetas veiksmų programų, įgyvendinančių Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją, įgyvendinimo priežiūrai atlikti (toliau – Stebėsenos komitetas). Europos Komisijai patvirtinus veiksmų programas, šis komitetas tapo nuolatiniu. Personalinė Stebėsenos komiteto sudėtis buvo patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. 1K-080.

Siekiant užtikrinti partnerystės principo įgyvendinimą, Stebėsenos komiteto veikloje buvo pakviesti dalyvauti įvairių valstybės institucijų ir įstaigų atstovai, galintys atstovauti bendriems regionų, vietos savivaldos, darbdavių ir darbuotojų interesams, partnerių atstovai bei mokslininkai. Šiuo metu socialiniai ekonominiai partneriai sudaro apie pusę visų Stebėsenos komiteto narių. Stebėtojų teisėmis dalyvauti Stebėsenos komitete kviečiami Europos Komisijos atstovai.

2007 m. gegužės 15 d. įvyko pirmasis laikinojo Stebėsenos komiteto posėdis, kurio metu buvo apsvarstyti bei patvirtinti devyni bendrieji projektų atrankos kriterijai ir dalis specialiųjų projektų atrankos kriterijų. Patvirtinti šie bendrieji kriterijai:

1. Projektas atitinka bent vieną veiksmų programos ir jos konkretaus prioriteto tikslą, uždavinį, taip pat apima pagal konkretų prioritetą numatomas remti veiklas, sritis.
2. Projektas atitinka nacionalinius strateginius dokumentus.
3. Projektas siekia aiškių ir realių kiekybinių uždavinių, atitinkančių veiksmų programoje nustatytus tikslus.
4. Projektas atitinka darnaus vystymosi politiką.
5. Projektas atitinka lyčių lygybės principus ir nediskriminavimo politiką.
6. Projekto įgyvendinimas yra suderinamas su kitų aktualių Europos Bendrijų politikų nuostatomis.
7. Pareiškėjas organizaciniu požiūriu yra pajėgus tinkamai ir laiku įgyvendinti teikiamą projektą.
8. Projektas turi aiškų finansavimo paketą: apibrėžtus, aiškius ir užtikrintus projekto išlaidų finansavimo šaltinius.
9. Užtikrintas efektyvus projektui įgyvendinti reikalingų lėšų panaudojimas.

ES struktūrinės paramos vertinimas

Atsakomybės ir funkcijų pasiskirstymo taisyklėse Koordinuojančiajai institucijai (Finansų ministerija) pavestos funkcijos:

- rengti ir tvirtinti ES struktūrinės paramos vertinimo planą,
- užtikrinti šio plano įgyvendinimą,
- informuoti Stebėsenos komitetą ir Europos Komisiją apie ES struktūrinės paramos vertinimo rezultatus,
- sudaryti vertinimo koordinavimo grupę ES struktūrinės paramos vertinimo veiklai koordinuoti.

Vertinimo koordinavimo grupė

Finansų ministro 2007 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. 1K-344 buvo sudaryta Vertinimo koordinavimo grupė (toliau – VKG). Pagrindinės VKG funkcijos yra - koordinuoti ES struktūrinės paramos vertinimo veiklą bei teikti pasiūlymus atsakingos institucijoms dėl vertinimo veiklos planavimo ir įgyvendinimo.

2007 m. gruodžio 20 d. buvo suorganizuotas pirmasis VKG posėdis. Jo metu buvo aptartas VKG vaidmuo, pristatyti ES struktūrinės paramos vertinimo planavimo, organizavimo ir finansavimo principai 2007-2013 m. laikotarpiu bei apsvarstyti 2008 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos vertinimo plano sudarymo klausimai.

Europos Sąjungos struktūrinės paramos vertinimo planas

2007 m. buvo parengtas ES struktūrinės paramos vertinimo plano (toliau – vertinimo plano) projektas. Šis vertinimo planas nustato 2007-2013 m. ES struktūrinės paramos Lietuvoje vertinimo tikslus ir uždavinius bei priemones ir finansinių išteklių poreikį šiems tikslams įgyvendinti.

Vertinimo planas apima Lietuvos 2007-2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir visas ją įgyvendinančias veiksmų programas.

Šio plano projektas buvo suderintas su ES struktūrinių fondų paramą administruojančiomis institucijomis ir 2007 m. spalio 30 d. pateiktas Stebėsenos komitetui.

2008 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos vertinimo planas

Vertinimo planui įgyvendinti buvo pradėtas rengti 2008 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos vertinimo planas (pridedama), kuriame institucijos numatė tokias pagrindines vertinimo kryptis:

- 1) veiksmų programų įgyvendinimo rodiklių pradinės situacijos analizė;
- 2) veiksmų programų įgyvendinimo rodiklių skaičiavimo metodikų rengimas;
- 3) struktūrinių fondų poveikio įgyvendinant BPD vertinimas.

Veiksmų programų vertinimas

2007 m. buvo užbaigtas Veiksmų programų Lietuvos 2007-2013 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategijai įgyvendinti ex-ante vertinimas.

Vertinimo metu buvo išanalizuotas veiksmų programų tinkamumas spręsti problemas su kuriomis susiduria konkrečios sritys/tikslinės grupės; patikrintas šių programų loginis pagrindimas ir nuoseklumas; įvertintas ryšys tarp veiksmų programų ir nacionalinių bei Europos Bendrijos strategijų; įvertinta veiksmų programų tikslų bei priemonių kiekybinė išraiška; nustatytas veiksmų programų įgyvendinimo ir priežiūros mechanizmų tinkamumas.

Atlikus vertinimą parengta Techninės paramos veiksmų programos vertinimo ataskaita.

Vertinimo ataskaitos kartu su veiksmų programų projektais buvo pristatytos Europos Komisijai.

Vertinimo gebėjimų stiprinimas

Siekiant stiprinti ES struktūrinę paramą administruojančių institucijų darbuotojų kompetenciją vertinimo srityje 2007 m. buvo suorganizuotos šios vertinimo gebėjimų stiprinimo veiklos:

- 2007 m. balandžio-gegužės mėn. atlikta tarpinių ir įgyvendinančiųjų institucijų darbuotojų apklausa, kuri padėjo išsiaiškinti ES struktūrinės paramos vertinimo gebėjimų situaciją ir vertinimo gebėjimų stiprinimo poreikius. Apklausos rezultatai panaudoti rengiant Europos Sąjungos struktūrinės paramos vertinimo planą, kuriame numatytos priemonės vertinimo gebėjimams stiprinti;
- atsižvelgiant į 2007-2013 m. ES struktūrinių fondų paramą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas ir ES metodinius dokumentus buvo atnaujintos ES programų Lietuvoje vertinimo gairės;
- parengtas ir išleistas metodinis leidinys „Ka, kaip ir kodėl vertiname“ apie ES finansuojamų programų vertinimą, kuriame trumpai pristatomi vertinimo metodiniai aspektai, teisės aktų reikalavimai ir kiti vertinimo klausimai. Rengiant leidinį Valstybinės lietuvių kalbos komisijos Terminologijos pakomisėje buvo apsvarstyti vertinimo terminai, siekiant, kad Lietuvos teisės aktuose ir metodiniuose dokumentuose būtų naudojami vieningos vertinimo sąvokos;
- suorganizuota konferencija „Europos Sąjungos finansuojamų programų vertinimas: paskirtis, patirtis ir perspektyvos Lietuvoje“, į kurią buvo pakviesti visų Lietuvos regionų atstovai, dalyvaujantys 2007-2013 m. laikotarpio ES struktūrinės paramos planavimo ir įsisavinimo procese (apie 140 dalyvių).

Europos Sąjungos fondų lėšų išmokėjimo projektų vykdytojams planas

Siekiant užtikrinti efektyvų Europos Sąjungos fondų lėšų įsisavinimą bei atsižvelgiant į reglamento (EB) Nr. 1083/2006 93 straipsnyje nustatytą automatiško įsipareigojimų panaikinimo principą, planuojant Europos Sąjungos fondų lėšų poreikį 2007-2013 m. ir veiksmų programų prioritetų bei priemonių įgyvendinimą, didelis dėmesys bus skiriamas intensyviai ir tolygiai Europos Sąjungos fondų lėšų įsisavinimui užtikrinti.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas nuostatas, Finansų ministerija 2007 m. pradėjo rengti **Europos Sąjungos fondų lėšų išmokėjimo projektų vykdytojams planą 2008-2015 m.** pagal veiksmų programas, veiksmų programų prioritetus bei už veiksmų programų prioritetų įgyvendinimą atsakingas ministerijas ir (ar) kitas valstybės institucijas (pridedama), kuriame planuojama nustatyti siektiną minimalų metinį Europos Sąjungos fondų lėšų įsisavinimo lygį tolygiai paskirsčius Europos Sąjungos fondų lėšas per visą veiksmų programos įgyvendinimo laikotarpį, taip pat įvertinant lėtesnę lėšų įsisavinimo spartą programavimo periodo pradžioje bei pabaigoje.

2008 m. ketinama su institucijomis suderintą Europos Sąjungos fondų lėšų išmokėjimo projektų vykdytojams planą teikti tvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybei. Programavimo laikotarpiu stebint plano įgyvendinimą, institucijos būtų informuojamos apie nukrypimus pagal numatytas leistinas nukrypti ribas, prireikus imamasi nustatytų priemonių lėšų įsisavinimui spartinti.

Informacinė sistema

2007–2013 m. struktūrinei paramai administruoti ir įsisavinimo stebėsenai atlikti, 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos lėšų valdymui ir kontrolei yra modifikuota ir išplėsta Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Europos Sąjungos sanglaudos fondo kompiuterinė informacinė

valdymo ir priežiūros sistema (toliau – SFMIS), sukuriant papildomą 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos posistemę (toliau – SFMIS2007).

SFMIS2007 tikslas yra rinkti ir saugoti statistinius ir finansinius duomenis, susijusius su 2007–2013 m. periodo ES struktūrinės paramos projektu įgyvendinimu, ES struktūrinės paramos lėšų panaudojimu, užtikrinti šių procesų tinkamą atskaitomybę, apskaitą ir kontrolę, duomenų surinkimą ir pateikimą, nepažeidžiant duomenų tvarkymą ir saugą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų.

Pagrindinės SFMIS2007 funkcijos yra:

- rinkti 2007 – 2013 m. programavimo periodo ES struktūrinės paramos lėšų administravimui reikalingus statistinius ir finansinius duomenis;
- atlikti veiksnių programų, uždavinių, prioritetų, jų įgyvendinimo priemonių ir projektų finansuojamų pagal šias priemones įgyvendinimo priežiūrą ir kontrolę;
- kaupti tarpusavyje suderintus statistinius ir finansinius duomenis, reikalingus išlaidų deklaracijoms ir mokėjimo paraiškoms Europos Komisijai pateikti;
- atlikti klasifikatorių ir mokėjimų duomenų mainus su Valstybės biudžeto apskaitos ir mokėjimų sistema;
- užtikrinti ES struktūrinės paramos lėšų administravimui kaupiamos informacijos kokybę;
- kaupti projektų vykdytojų mokėjimo prašymų ir projektų įgyvendinimo duomenis;
- tiesiogiai gauti iš projektų vykdytojų teikiamą informaciją panaudojant elektronines formas ar tiesioginį prisijungimą prie SFMIS2007;
- parengti dokumentus mokėjimams iš ES struktūrinių fondų, ES sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšų (litais) atlikti ir elektroninę informaciją dėl mokėjimų atlikimo perduoti į Valstybės biudžeto apskaitos ir mokėjimų sistemą;
- kaupti ir valdyti SFMIS2007 klasifikatorių ir kitų sistemos parametrų informaciją.

Siekdama užtikrinti sistemos pritaikymą SFMIS2007 plėtrai ir palaikymui, Finansų ministerija 2007 m. rugpjūčio 10 d. sudarė SFMIS2007 darbo grupę. Į SFMIS2007 darbo grupės sudėtį įtraukti vadovaujančios, koordinuojančios ir įgyvendinančiųjų institucijų atstovai. Sprendžiant specifinius klausimus, pagal kompetenciją kviečiami ir kitų ES struktūrinę paramą administruojančių institucijų atstovai ir socialiniai ekonominiai partneriai.

2007 m. buvo įgyvendintas pradinis sistemos plėtros etapas – sistemos plėtros reikalavimų aprašymas. Pradinio plėtros etapo tikslas:

- detalizuoti SFMIS2007 struktūrą ir architektūrą, įvertinti reikalingų informacinių technologijų ir technologinės įrangos poreikį, kiekius (licenzijų skaičių), galimybę jas įsigyti, galimus įsigijimo terminus. Apsvarstyti galimybę Užsakovui įsigyti reikiamas technologijas ir įrangą dalimis arba alternatyvių technologijų taikymo galimybę.
- nustatyti, detaliai išanalizuoti ir įvertinti reglamentuojančių dokumentų rinkinį (tvarkos, veiklų aprašai ir taisyklės, atsakingi asmenys ir institucijos, kt.)
- sukurti detalią sistemos plėtros reikalavimų specifikaciją.
- pakeisti projekto vykdymo planą (etapų apimtis ir eiliškumą), jei toks poreikis bus nustatytas pagal šio etapo rezultatus.

2007 m. buvo parengtas SFMIS plėtros reikalavimų aprašymas, kuriame nustatyti šie sistemos plėtros etapai:

Etapas	Realizuojamos funkcijos	Realizacijos data
1. Paraiškų elektroninio šablono sukūrimas	<ul style="list-style-type: none"> • paraiškų elektroninis šablonas 	2007-12-15

Etapas	Realizuojamos funkcijos	Realizacijos data
2. Paraiškų, sutarčių registravimas	<ul style="list-style-type: none"> • paraiškų registravimas/importavimas • paraiškų informacijos redagavimas • sutarčių sudarymas • bazinės sistemos administravimo funkcijos (vartotojų registravimas, žinynai ir pan.) 	2008-01-15
3. Mokėjimo prašymo elektroninio šablono sukūrimas	<ul style="list-style-type: none"> • mokėjimo prašymo elektroninis šablonas 	2008-02-15
4. Mokėjimų prašymų registravimas, Valstybės biudžeto apskaitos ir mokėjimų sistema	<ul style="list-style-type: none"> • mokėjimų prašymų registravimas - importavimas sistemoje • mokėjimo prašymų vertinimo rezultatų registravimas • mainai su Valstybės biudžeto apskaitos ir mokėjimų sistema • rodiklių registravimas 	2008-02-15 (minimalus pradinis variantas fiksuoto skaičiaus mokėjimams atlikti)
		2008-03-31 (pilnas variantas)
5. Paraiškų vertinimas, sutarčių administravimas	<ul style="list-style-type: none"> • paraiškų vertinimo rezultatų registravimas • sutarčių pakeitimai, nutraukimai 	2008-05-31
6. Paraiškų, mokėjimų prašymų pateikimas	<ul style="list-style-type: none"> • paraiškų registravimas per išorinį tarpinį serverį pareiškėjams • mokėjimų prašymų registravimas per išorinį tarpinį serverį pareiškėjams 	2008-05-31
7. Kontrolė	<ul style="list-style-type: none"> • patikrų vietoje registracija • pažeidimų registracija • Veiklos atrankinių funkcijų realizavimas 	2008-08-31
8. Monitoringas	<ul style="list-style-type: none"> • veiksmų programų monitoringo funkcijų realizavimas • grąžinimų registravimas, vertinimas. 	2008-08-31
9. Ryšys su SFC2007, įgyvendinimo ataskaitų teikimas	<ul style="list-style-type: none"> • duomenų mainų su SFC2007 realizacija • įgyvendinimo ataskaitų registravimas per išorinį tarpinį serverį pareiškėjams 	2008-09-30
10. Duomenų analizė	<ul style="list-style-type: none"> • bazinių duomenų analizės sprendimų realizavimas 	2008-09-30

2007 m. buvo įgyvendinami pirmas ir antras plėtros etapai – paraiškų elektroninio šablono kūrimas, paraiškų registravimas/importavimas SFMIS2007, sutarčių registravimas, SFMIS2007 projektų aplikacijos ir administravimo aplikacijų sukūrimas.

SFMIS2007 projektų aplikacijoje kaupiama ir valdoma informacija apie:

- pateiktas paraiškas dėl projekto finansavimo;

- pateiktų paraiškų dėl projekto finansavimo vertinimo eigą ir rezultatus;
- pasirašytas projektų finansavimo ir administravimo sutartis;
- projektų vykdymo eigą, sutarčių keitimus.

SFMIS2007 administravimo aplikacijoje kaupiama ir valdoma informacija apie:

- subjektus (bendroji ir papildoma informacija,);
- sinchronizavimo su Valstybės biudžeto apskaitos ir mokėjimų sistema parametrus ir duomenų apsikeitimo įvykius;
- SFMIS vartotojus;
- bendrus žinykus.

Antras plėtros etapas užbaigtas 2008 metų I ketvirtį.

Lygiagrečiai 2007 m. buvo pradėtas trečiasis sistemos plėtros etapas – mokėjimo prašymo elektroninio šablono ir SFMIS2007 mokėjimo aplikacijos sukūrimas.

SFMIS2007 mokėjimų administravimo aplikacijoje kaupiama ir valdoma informacija apie:

- pateiktus mokėjimo prašymus (bendra informacija, patirtos išlaidos, gautos pajamos, paraiškos TI, mokėjimo paraiškos išdui,);
- mokėjimo prašymų vertinimo eigą;
- gražintinas ir gražintas lėšas;
- prognozuojamus mokėjimus;
- stebėsenos rodiklių pasiekimus.
- Europos Komisijai deklaruojamas – deklaruotas lėšas.

2.8. Nacionalinis veiklos rezervas (jei taikoma, ir tik dėl 2010 m. įgyvendinimo ataskaitos)

Netaikoma.

3. ĮGYVENDINIMAS PAGAL PRIORITETUS

3.1. Prioritetas „Techninė parama ES struktūrinės paramos, gaunamos pagal konvergencijos tikslą, administravimui“

Pagal prioritetą „Techninė parama ES struktūrinės paramos, gaunamos pagal konvergencijos tikslą, administravimui“ dar nėra patvirtinta priemonių. Iš viso 2007-2013 m. periode numatoma pagal šį prioritetą įgyvendinti 3 priemonės.

3.1.1. Tikslų pasiekimas ir pažangos analizė

Atsižvelgiant į tai, kad 2007 m. veiksmų programa nebuvo pradėta įgyvendinti, šiuo metu informacija apie prioriteto įgyvendinimą negali būti pateikta.

3.1.2. Reikšmingos problemos, su kuriomis buvo susidurta, ir priemonės, kurių buvo imtasi joms įveikti

Atsižvelgiant į tai, kad 2007 m. veiksmų programa nebuvo pradėta įgyvendinti, su reikšmingomis problemomis nebuvo susidurta.

4. ESF PROGRAMOS: DARNA IR KONCENTRACIJA

Netaikoma

5. ERPF (SANGLAUDOS FONDO) PROGRAMOS: STAMBŪS PROJEKTAI (JEI TAIKOMA)

Netaikoma

6. TECHNINĖ PAGALBA

Pasiruošimas techninės pagalbos panaudojimui

Siekiant 2007–2013 m. programavimo periodu tinkamai panaudoti techninės paramos lėšas, 2007 metais buvo kuriami teisės aktai, nustatantys institucijų funkcijas, finansuotinas iš techninės paramos, bei reglamentuojantys techninės paramos planavimo, finansavimo ir įgyvendinimo tvarką.

2007 m. buvo parengtos ir patvirtintos šios ataskaitos 2 punkte paminėtos Vykdomų pagal Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir ją įgyvendinančias veiksmų programas projektų išlaidų ir finansavimo reikalavimų atitikties taisyklės, kurios nustato finansavimo reikalavimus bendrai iš Europos socialinio fondo, Europos regioninės plėtros fondo arba Sanglaudos fondo lėšų finansuojamų projektų išlaidoms, siekiant, kad jos būtų pripažintos tinkamomis deklaruoti Europos Komisijai.

2007 m. pradėtos rengti Techninės paramos administravimo ir finansavimo taisyklės, kurios nustatys Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją įgyvendinančių Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 5 prioriteto „Techninė parama Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos įgyvendinimui“, Ekonomikos augimo veiksmų programos 6 prioriteto „Techninė parama Ekonomikos augimo veiksmų programos įgyvendinimui“, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 4 prioriteto „Techninė parama Sanglaudos skatinimo veiksmų programos įgyvendinimui“ ir Techninės paramos veiksmų programos lėšų planavimo, finansavimo ir įgyvendinimo tvarką.

Taip pat 2007 m. Finansų ministerija atliko tyrimą, kurio metu, atsižvelgus į institucijoms priskirtas ES struktūrinės paramos administravimo funkcijas, buvo nustatytas šioms funkcijoms įgyvendinti optimalus valstybės tarnautojų ir pagal darbo sutartis dirbančių darbuotojų, gaunančių darbo užmokestį iš ES struktūrinių fondų techninės paramos, pareigybių skaičius.

2007 m. pradėta ruošti nuoseklios mokymo ir kvalifikacijos kėlimo sistemos, kuria siekiama garantuoti valstybės tarnautojų ir pagal darbo sutartis dirbančių darbuotojų kvalifikacijos atitiktį priskirtoms funkcijoms ir esamų žinių bei patirties perteikimą kuo didesniai valstybės tarnautojų darbuotojų skaičiui, rengimui.

Darbuotojų, administruojančių ES fondų lėšas Lietuvoje, skaičius

2007 m. Techninės paramos veiksmų programai skirtas 2007–2013 ES fondų lėšas visą arba dalį darbo laiko administravo:

- Vadovaujančioje institucijoje – 2 darbuotojai;
- įgyvendinančiosiose institucijose – 1 darbuotojas.

Planuojama, kad Techninės paramos veiksmų programai skirtas 2007–2013 ES fondų lėšas administruos 6 darbuotojai Vadovaujančioje institucijoje ir 6 darbuotojai įgyvendinančiosiose institucijose.

7. INFORMAVIMAS IR VIEŠINIMAS

Vykdamas informavimo ir viešinimo veiklą 2007 m. pagrindinis dėmesys buvo skirtas dviem aspektams:

1. Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategijos tikslų, veiksmų programų (tarp jų ir Techninės paramos veiksmų programos) ir finansavimo masto pristatymui.
2. Nuosekliam regionų vaidmens didėjimui.

2007 m. birželio-liepos mėnesiais vyko televizijos reklamos kampanija „**Lietuva rengiasi panaudoti 2007–2013 m. ES struktūrinę paramą**“. Pagrindinis kampanijos tikslas – informuoti šalies gyventojus apie tai, kad naujuoju ES struktūrinės paramos laikotarpiu šalį pasieks 23 milijardai litų, kurie bus skiriami mokslui, ekonomikai ir sanglaudai. Lietuvos televizijose buvo transliuojamas 30 s. ir 15 s. reklaminis klipas. Kampanijos pabaigoje atlikto „Lietuvos gyventojų informuotumo apie ES struktūrinę paramą“ duomenimis, klipą teigia pastebėję 33 proc. Lietuvos gyventojų.

Vadovaujantis 2006 m. gruodžio 8 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1828/2006 7 straipsnio 2 a punktu, 2007 m. gruodžio mėn. vyko informacinė kampanija, skirta paskelbti Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją įgyvendinančių veiksmų programų pradžią. Informacinės kampanijos metu vyko renginiai socialiniams, ekonominiams ir regioniniams partneriams, surengtoje spaudos konferencijoje sulaukta didelio žiniasklaidos dėmesio, išleistos Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategija ir veiksmų programos. 2007 m. gruodžio 12 d. kaip kampanijos dalis surengta konferencija „**Kuriame Lietuvos ateitį: ES struktūrinė parama Lietuvai 2007–2013 m.**“, skirta paskelbti, kad svarbiausias darbas rengiantis panaudoti 2007–2013 m. ES struktūrinę paramą jau yra baigtas – parengta ir Europos Komisijos patvirtinta prioritetingos plėtros kryptis numatanti ES struktūrinės paramos panaudojimo strategija ir trys veiksmų programos, bei pristatyti pasirengimo ES struktūrinės paramos panaudojimui rezultatus ir būsimų investicijų reikšmę Lietuvos mokslui, ekonomikai ir gyvenimo kokybei. 2007 m. gruodžio 18 d. Finansų ministerija drauge su Vidaus reikalų ministerija surengė konferenciją „**Naujos perspektyvos ir galimybės regionų plėtrai (2007–2013 m. Europos Sąjungos struktūrinė parama regionų projektams)**“, kurioje dalyvavo apie 200 apskričių, savivaldybių, ministerijų, įgyvendinančiųjų institucijų ir socialinių partnerių atstovų. Konferencijos metu buvo pristatytos 2007–2013 m. administruojamos ES struktūrinės paramos regioninės priemonės, skaitomi pranešimai aktualiais klausimais.

Per visus 2007 m. didelis dėmesys buvo skirtas **ES struktūrinės paramos regioniniam aspektui** pabrėžti. Gegužės 24 d. ES paramos mugės „Regionų lyderiai“ metu buvo pristatyti skirtingose Lietuvos apskrityse pagal „Lietuvos 2004-2006 m. bendrąjį programavimo dokumentą“ vykdomi projektai, apdovanota 10 gyventojų išrinktų Regionų lyderių (Lietuvos gyventojų nuomone, naudingiausių apskričių projektu), pristatytas 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo regioninis aspektas. Vidaus reikalų ministerijos atstovai 2007 m. dalyvavo Regionų plėtros tarybų posėdžiuose, skaitė pranešimus apie regionų tarybų funkcijas administruojant ES struktūrinę paramą, dalyvavo daugiau kaip 20 renginių skirtų regioninės projektų atrankos mechanizmui pristatyti. Regioninės politikos aktualijos Lietuvoje buvo aptartos ir Finansų ministerijos kartu su Lietuvos savivaldybių asociacija bei Estijos ir Latvijos finansų ministerijomis surengtame seminare „Nedideli ir sumanūs“ („Small&Smart“), kuris buvo įtrauktas į Europos regionų ir miestų savaitės „Open Days 2007“ renginius Briuselyje.

Visus metus aktuali informacija apie pasirengimo panaudoti 2007–2013 m. ES struktūrinę paramą eigą, 2007-2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir atskiras veiksmų

programas, jų tikslus ir finansuojamas sritis platinama per pranešimus žiniasklaidai, informacinius straipsnius, skelbiama ES struktūrinės paramos svetainėje www.esparama.lt. 2007 m. rugpjūčio 29 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 920 buvo patvirtintos šios tarpinstitucinės svetainės administravimo taisyklės, jose nustatyti svetainės tikslai, struktūra, turinio tvarkymo sistemos administratorių, svetainės administratorių, informacijos rengėjų funkcijos ir informacijos skelbimo tvarka.
